

властиве навіть почуття емпатії. Здатність тонко відчувати, дивитися вглиб свідомості, бачити мотиви та зворотний бік, сутності людини - специфічна якість, якої не досягти одним лише читанням книг. Мати документ про здобуття вищої освіти не дорівнює "розбиратися в темі" – і це стосується всіх напрямків.

По-сьоме – лікування душевнохворих у психіатричних клініках. Атмосфера психіатричних лікарень влаштована так, що як тільки опиняєшся там - відчуваєш себе ще більш божевільним, і найголовніше, ставлення до пацієнта як до божевільного, на мою думку, ще погіршує ситуацію. Я вважаю, що ставлення до таких людей має бути рівно як і до здорових. Потрібно пам'ятати, що майже кожен із цих людей хоче бути почутими. Важливо багато розмовляти з пацієнтами, не мати упередженого відношення. Безперечно, все залежить від людини, характеру та ступеня тяжкості її захворювання - кожен випадок унікальний і потребує особливого підходу. Добре показана проблематика психіатричної лікарні у фільмі "Пролітаючи над гніздом зозулі".

До кожної проблеми потрібно підходити фундаментально, але не кожна "проблема" є проблемою, бо це може бути невід'ємною важливою частиною системи. Без поганого немає хорошого. Не існує поганого чи хорошого – є лише наші судження про це. Хочу зазначити, що про кожну тезу варто роз'яснювати в масштабах всесвіту, оскільки існує безліч винятків. Майже кожну тезу я писала натяками, але якщо звернути увагу – можна помітити, що тези тісно пов'язані одна з одною.

*Данилко Віолетта Олександрівна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – старший викладач Бабай Л.В.*

ГУМАНІТАРНА ОСВІТА У ТЕХНІЧНИХ ВНЗ

Сучасна освіта в Україні орієнтована на створення найбільш доцільних умов для реалізації гуманістичних ідей, розуміння виняткової важливості й цінності людини як особистості. У Законі „Про освіту” вказано, що „гуманізм, демократизм, пріоритет загальнолюдських духовних цінностей” є основними принципами освітнього простору України.

До навчальних планів і програм усе частіше включаються літературознавчі дисципліни, збільшується кількість годин для вивчення іноземних мов, філософії, історії мистецтв, теорії комунікації тощо. Причому особлива роль у підготовці спеціалістів відводиться виробленню в них умінь особистісно-ділового спілкування, категорія якого зводиться до рангу соціокультурної.

В освітніх закладах поширюється ідея гуманітаризації навчання, яка пов'язана з прагненням підвищити якість освіти та її ефективність. Під гуманітарною освітою в широкому значенні розуміють процес формування ціннісних орієнтацій суспільства, у вузькому – виховання морально-етичних якостей у кожній окремій людині. Тому гуманітаризація освіти передбачає її наповнення ціннісними сенсами громадянської активності, моральної відповідальності, формування навичок культури (культурного розвитку), утвердження єдності життєвих і раціонально-пізнавальних настанов. Ідея гуманітаризації технічної освіти широко розповсюджена. Однак її впровадження в навчально-виховний процес ускладнюється через нестачу практичного соціально-педагогічного виміру гуманітаризації освіти і принципів її реалізації. По суті, у теорії і практиці освіти все ще нема чітко розробленої концепції гуманітаризації навчально-виховного процесу технічних ВНЗ. Також складність ситуації посилюється тенденцією постійного скорочення викладання гуманітарних дисциплін. Світоглядні дискурси втратили фундаментальну роль в освітньому процесі, яка, з погляду педагогіки вищої школи, має їм належати. Багатьом студентам притаманні низька культура мовлення, слабе володіння не лише іноземною, але й українською мовою, невміння чітко, грамотно формулювати свої

думки, працювати з науковою літературою; слабо розвинена потреба в самоосвіті та самовихованні. У них переважає технократичне мислення, а часто й взагалі має місце ослаблення інтелектуально-духовного розвитку. Усе це негативно відбивається на рівні професійної культури майбутнього фахівця, на його якостях працівника.

При цьому очевидно, що своєю популярністю ідея гуманітаризації освіти завдячує пов'язаним із нею можливостям розвитку культури мислення, творчих здібностей, емоційного інтелекту, комунікативних умінь, культури мовлення і самовиразу у студентів. Гуманітарне середовище навчального закладу визначає якісні характеристики процесу соціалізації особистості, дозволяє їй оволодіти культурними здобутками, реалізувати власні здібності на користь собі, своєму оточенню, суспільству, державі.

Гуманізація вищої технічної освіти передбачає не лише збільшення в навчальному плані блоку гуманітарних дисциплін, але й проникнення гуманістичних ідей у природничі й технічні науки.

Таким чином, у контексті зростаючої глобалізації і технократизації освіти, економіки, систем управління, в умовах конкуренції і ринкових відносин у всіх сферах діяльності існує об'єктивна необхідність готувати у вищих навчальних закладах діалогового спеціаліста, який отримав суспільне визнання, несе соціальну відповідальність за свою професійну діяльність і має навички громадської поведінки.

Колесник Ельвіра Андріївна
Державний Біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. філос. наук, проф. Фірсова Л.В.

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК НЕОБХІДНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ

У нашому сучасному світі, який динамічно розвивається, щоб стати успішним і досягти бажаного результату необхідно постійно вдосконалюватися та вміти комунікувати з людьми. Досягнення цієї мети ускладнюється, якщо людина не володіє навичками і вміннями критичного мислення.

Критичне мислення це про прийняття рішень. А за день ми приймаємо їх десятки і, навіть, сотні. Найкращий спосіб навчитися критичному мисленню це задавати багато питань і самостійно шукати на них відповіді. Під критичним мисленням мається на увазі велика кількість необхідних і актуальних у сучасному світі навичок, таких як:

- формувати власної думки;
- вміння працювати в компанії та приймати загальне рішення;
- цінувати чужу точку зору;
- приймати власне обґрунтоване рішення
- аналізувати і подавати інформацію.

Завдяки цим навичкам можна шукати себе у різних сферах зайнятості.

Критичне мислення може викликати неправильні уявлення через свою «критичність». Слово «критичний» звучить не надто доброзичливо, але воно зовсім не означає неприйняття інших суджень або тотальну критику всієї інформації, що надходить. Застосовувати критичне мислення означає прагнути оцінити ситуацію максимально об'єктивно: абстрагуватися від своїх безпосередніх реакцій та переваг і побачити факти. Воно є різнобічним підходом до досліджуваних проблем, щоб людина змогла прийняти своє обдумане, зважене і обґрунтоване рішення. В наш час критично мислити повинні вчити у школі, щоб з малих років людина розвивала ці здібності.

У будь-якій професії важливо чітко виділити проблему, яку необхідно розв'язати та вміти самостійно знайти, обробити, та дати оцінку певній інформації. Якщо людина працює у компанії для неї важливо, сприймати та бути відкритим для думок інших та одночасно з тим відстоювати свою позицію. В цих питаннях допомагає критичне мислення. Завдяки цьому можна досягти багато успіхів в тому числі і професійного зростання.